

Dnr :

Delårsrapport augusti 2017, Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning:

<u>1. SAMMANFATTNING</u>	3
<u>2. UPPFÖLJNING AV NÄMNDENS MÅL OCH NYCKELTAL</u>	4
2.1 KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL FÖR KOMMUNSTYRELSEN	4
2.2 KOMMUNSTYRELSENS EGNA MÅL	6
2.3 KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	6
2.4 SAMMANSTÄLLNING PROGNOSE FÖR MÅLUPPFYLLELSE	9
2.5 NYCKELTAL	10
2.6 UTREDNINGSUPPDRAG - KONTAKTCENTER	12
<u>3. EKONOMI</u>	13
3.1 BUDGET	13
3.2 NÄMNDENS RESULTAT OCH PROGNOSE	14
3.3 INVESTERINGAR	16
<u>4. PRESTATIONER</u>	16
<u>5. PERSONAL</u>	17
5.1 PERSONALSTATISTIK	17
5.2 KOMPETENSFÖRSÖRJNING	17
5.3 MÅNGFALD OCH JÄMSTÄLLDHET	18
5.4 ARBETSMILJÖ OCH HÄLSA	19
<u>6. ÅRETS VERKSAMHET I ÖVRIGT</u>	19
<u>7. INTERNKONTROLL</u>	22
7.1 NÄMNDENS INTERNKONTROLLPLAN	22
7.2 ÖVRIGA DELAR I INTERNKONTROLLEN	23

1. Sammanfattning

Av kommunstyrelsens åtta mål så är prognosen att sex av målen kommer att nås. Målet om att antalet resande med kollektivtrafik ska öka, saknar bra nyckeltal i nuläget och kan inte utvärderas. Målet om att förbättra rankingen för näringslivsklimatet är mycket svårt att prognosticera, resultatet här kommer att bli offentligt senare i september.

För perioden januari-augusti redovisar kommunstyrelsen att överskott mot budget med 3,7 miljoner kronor (mnkr). Eftersom kostnaderna i slutet av året kommer att öka så fortsätter resultatet inte att förbättras utan kommer att landa kring ett överskott på 3,5 mnkr. Flera orsaker finns till överskottet, men främsta anledning är lägre kostnader än budgeterat för skolskjutsar men också för färdtjänst.

Antalet anställda är något högre jämfört med förra året. Sett till antal tillsvidareanställda per augusti respektive år så har de ökat med fyra stycken. Samtidigt så har timavlönade timmar minskat. Personalkostnaderna för perioden är marginellt högre än förra året. Sjukfrånvaron har ökat för förvaltningen, från 4,1 till 6,7 %.

Bland alla de olika uppgifter och projekt som åvilar kommunstyrelseförvaltningen kan här särskilt nämnas projektet med kommunens nya webbplats och framtagandet av en ny grafisk profil som pågår. Vidare så är arbetet med informationssäkerhet högaktuellt av olika anledningar. Arbetet med att bättra strukturera arkivet går in i sin slutfas. Ytterligare aktuella projekt redovisas i kapitel 6.

2. Uppföljning av nämndens mål och nyckeltal

2.1 Kommunfullmäktiges mål för kommunstyrelsen

Ökat arbetsdeltagande

Mål 1

Kommunen ska senast 2018 vara bland de 50 kommuner som rankas högst i Svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat. I ranking 2017 ska kommunens placering i Svenskt näringsliv vara plats 100 eller bättre.

Prognos för måluppfyllelse

Svenskt näringslivs ranking släpps under hösten och målet kommer att redovisas i årsredovisningen.

Mål 2

Resande med kollektivtrafiken ska öka

Prognos för måluppfyllelse

Mätmetod saknas i nuläget. Det är oklart om bra mått kan tas fram till årsredovisningen.

Mål 3

Vid upphandlingar ska kollektivavtal och meddelarskydd krävas

Insatser

Kommunen har under 2017 annonserat 16 upphandlingar. Av dessa innehåller 12 upphandlingar krav som kan liknas vid kollektivavtalsliknande villkor. Kommunen har i samtliga upphandlingar där varken konsult eller annan kommun medverkat i, ställt kollektivavtalsliknande villkor.

Någon upphandling där kravet på meddelarskydd har varit aktuellt, har inte genomförts under 2017. Sedan den 1 juli 2017 gäller lag (2017:151) om

meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter. Den innebär att inom de upphandlingsområden där det är aktuellt för kommunen att kräva meddelarskydd så finns redan ett lagstadgat meddelarskydd för de anställda.

Ett arbete pågår med att revidera upphandlings- och inköspolicyn utifrån den nya lagstiftningen där kollektivavtalsliknande villkor är en viktig del.

Prognos för måluppfyllelse

Det har i domstolspraxis fastställts att krav på kollektivavtal vid upphandlingar är ett olagligt krav som inte får ställas. Kommunen har istället arbetat mot målet genom att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor i annonserade upphandlingar. Extra fokus har lagts på särskilt utsatta upphandlingsområden.

Målet kommer att uppnås.

Uppföljning, utvärdering och analys

Mätning görs genom kontroll av annonserade upphandlingar under 2017.

Hållbar livsmiljö

Mål 4

Kommunen ska fastställa och börja arbeta med strategiska miljömål

Insatser

En arbetsgrupp med representanter från varje parti har bildats och har haft möten under 2016 för att nå målsättningen. Arbetet med de strategiska miljömålen har därefter legat nere och kommer att startas upp igen under vecka 38. Under hösten är två möten inplanerade, ett möte med arbetsgruppen och ett möte med representanter för olika organisationer.

Prognos för måluppfyllelse

Målet kommer att uppfyllas och ett förslag till en färdig strategi kommer att presenteras för fullmäktige under våren 2018.

Uppföljning, utvärdering och analys

Kan inte specificeras ännu då strategin inte är färdigställd.

Mål 5

Utveckla samarbetet med idrotts- och fritidsföreningar, byalag, pensionärsorganisationer och andra utvecklingsgrupper

Insatser

Idrottsvisionen, ett dialogforum för framtidsfrågor mellan föreningar, tjänstemän och politiker har fortsatt under året. Dessutom träffar kommunen föreningarna två gånger om året i så kallade resursdialoger, ett forum för föreningarna att diskutera lokalbehov.

Regelbundna träffar med pensionärsföreningarna har intensifierats under året avseende lokalbehov och andra behov, vidare har uppföljningen av olika aktiviteter utvecklats.

Sommarlovsaktiviteter har genomförts med statliga medel tillsammans med ett flertal föreningar inom olika idrotter, tanken är att dessa aktiviteter ska fortsätta och utvecklas kommande år.

Samarbete har skett med kulturföreningen avseende utställningar i Galleri Odinslund.

Avseende byalag ges samlingslokalstöd, kommunen arbetar även med att utveckla nätverk mellan byalagen.

Ambitionen är också att kommunens folkhälsoarbete kommer nyttjas för utveckling av dialog och samarbete mellan kommunen och föreningslivet.

Prognos för måluppfyllelse

Målet kommer att uppnås.

Uppföljning, utvärdering och analys

Målet anger att samarbetet med olika föreningar och grupper ska utvecklas vilket innebär att målet är svårt att mäta helt objektivt. Emellertid pågår flera kontakter

och forum med föreningar, flera av dem har utvecklats de senaste åren och även under innevarande år, vilket innebär att målet bedöms kunna uppnås. Även det utvecklade samarbetet med folkhälsa kan komma att leda till måluppfyllelsen.

2.2 Kommunstyrelsens egna mål

Nämnden har inte antagit några egna mål för 2017.

2.3 Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Mål 6

Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara 4 procent av kommunens intäkter för skatter och generella statsbidrag

Insatser

I kommunfullmäktiges budget som beslutades i november 2016 var det budgeterade resultatet för 2017, 17,2 miljoner kronor (mnkr). Det motsvarade 3,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag. Prognosen för 2017 är ett resultat på 25,0 mnkr och intäkter på 499 mnkr i form av skatter och generella statsbidrag. Det ger en andel på 5,0 %. Utfallet 2016 blev 8,1 % och 2015 blev det 4,9 %.

Tillsammans under dessa tre år blir genomsnittet 6,0 %, se strecket i diagrammet nedan.

Genom att fortsatt följa kommunens policy kring ekonomisk uppföljning och bevaka utvecklingen av framtida skatteintäkter och kostnader, så ska målet nås.

Prognos för måluppfyllelse

Målet kommer att uppnås.

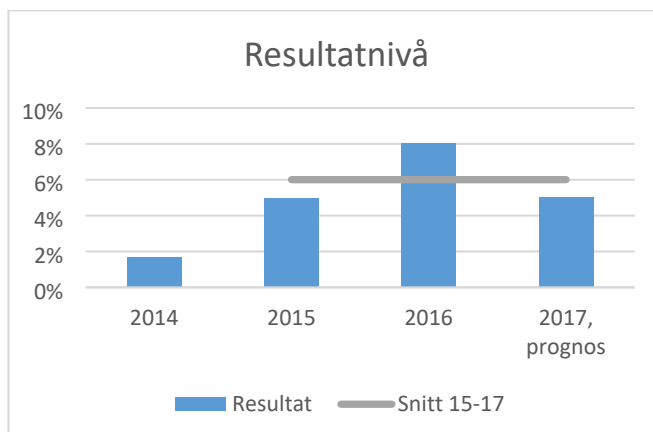
Uppföljning, utvärdering och analys

Målet anger ett resultat på 4 % *över tid*. Det är inte fastslaget under hur lång tid som avses, men tre-fem år bör bedömas som rimligt. Målet på 4 % beslutades av

kommunfullmäktige inför budget 2016, tidigare gällde nivån 2 %, därför är det inte fullt rättvist att inkludera även tidigare år, men

det görs här ändå för att få en jämförelse. Åren 2015-2017 blir resultatet 6,0 % som nämndes ovan. Om 2014 inkluderas blir det 4,9 % och om 2013 inkluderas blir det 4,4 %.

Från och med 2019 kommer troligen den nya kommunala redovisningslagen att gälla. Ett av förslagen, som högst sannolikt kommer att införas, är en fullfondering av pensionsskulden. En sådan fullfondering betyder att kommunens resultat kortsiktigt kommer att förbättras. Det är dock bara redovisningstekniskt – summan av pensionerna som ska betalas ut är densamma. Det kan då bli aktuellt att se över målet om överskott och höja det till mer än 4 % om man vill ha kvar samma krav på överskott i verksamheten.

Diagrammet visar resultatet som andel av skatteintäkter

Mål 7

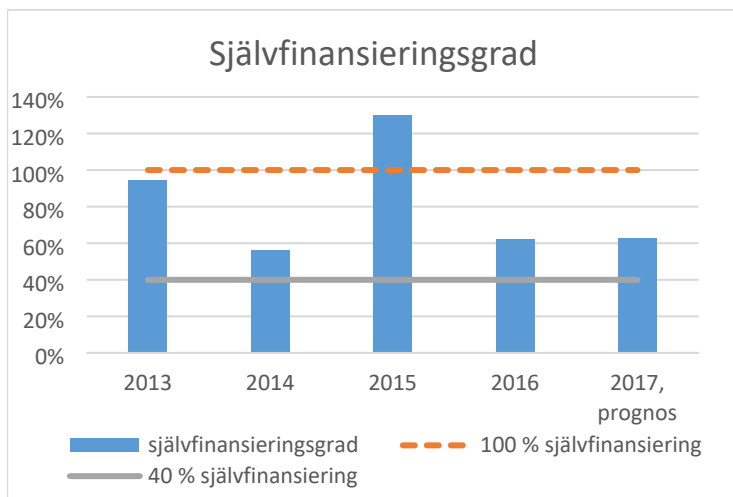
Över tid ska minst 40 procent av kommunens investeringar finansieras med egna medel

Insatser

Budgeterat resultat ihop med budgeterade avskrivningar var ursprungligen (KF nov -16): $17,2 + 20 = 37,2$ mnkr 2017. Budgeterade investeringar var 91,2 mnkr, vilket innebär att investeringarna finansieras till 41 % av egna medel ($37,2/91,2$). Det är detta som är självfinansieringsgraden. Resten, 59 %, måste kommunen låna till, eller ta från likvida medel, "från kassan". Investeringsbudgeten har ändrats flera gånger under året. I april hade den ökat till 125 mnkr vilket ger en självfinansiering

på 29 %. Dock är det så att hela investeringsbudgeten väldigt sällan nyttjas. Prognosen är att kommunen kommer att investera för 72 mnkr och att resultatet och avskrivningarna uppgår till 45 mnkr, vilket då ger en självfinansiering på 63 %. Därmed är målet om minst 40 % uppnått.

Diagrammet visar hur stor del av investeringarna som finansieras av egna medel, den s.k. självfinansieringsgraden.

ganska stort mellan åren, beroende på när större projekt startas och avslutas. 2015 var investeringsutgifterna 29,2 mnkr medan de 2016 var hela 91,5 mnkr.

Prognos för måluppfyllelse

Målet kommer att uppnås.

Uppföljning, utvärdering och analys

Under de senaste fem åren, inklusive 2017, har målet uppnåtts varje år. För

Bollebygd som är en relativt liten kommun kan

investerings-utgifterna variera

Mål 8**Sjukfrånvaron ska minska****Insatser**

Förvaltningens chefer arbetar löpande med olika aktiviteter för att främja hälsa och förebygga ohälsa. Exempelvis främjas social samvaro i samband med förvaltningsgemensamma planeringsmöten och informationsträffar sedan flera år tillbaka för att öka trivseln, sammanhållningen och samarbetet inom och mellan de olika avdelningarna inom förvaltningen. De gemensamma träffarna bidrar också till att öka delaktigheten och inflytandet samt skapa samsyn och tydlighet kring förvaltningens gemensamma uppdrag.

Förvaltningen arbetar med kontinuerlig kompetensutveckling för såväl chefer som medarbetare. En uppföljning av den kommungemensamma ledarutvecklingsinsats som genomfördes 2016 är planerad till mitten av september.

Det arbete som har gjorts med att strukturera och gallra i centralarkivet har underlättat arbetet för flera av förvaltningens medarbetare och chefer. Även det jobb som görs inom förvaltningen rörande översyn och utveckling av interna styrdokument bidrar sannolikt till att effektiviteten och kvaliteten i verksamheten ökar, samtidigt som det genererar en bättre arbetsmiljö.

Vid sjukskrivning har ansvarig chef kontinuerlig kontakt med medarbetaren och arbetar aktivt för att möjliggöra en så snabb och smidig återgång i arbete som möjligt. Förvaltningens chefer arbetar med förebyggande insatser på individnivå, och nyttjar stöd från HR-specialist och företagshälsovård vid behov.

Under våren genomfördes datainsamlingsdelen i årets medarbetarundersökning. Respektive chef får sitt resultat i mitten av september, och en redovisning av de åtgärder som planeras och påbörjas under hösten och vintern med utgångspunkt i resultatet sker därför i årsredovisningen.

En granskning av kommunens arbete med arbetsmiljöfrågor och sjukfrånvaro gjordes inför sommaren med särskilt fokus på bildnings- och

omsorgsförvaltningen. Flertalet frågor har dock bäring på arbetsmiljöarbetet i samtliga av kommunens verksamheter. Revisionsrapporten väntas komma senare i höst.

Två IT- system med bäring på arbetsmiljö är på gång in i organisationen, dels KIA, ett systemstöd för rapportering och uppföljning av tillbud och arbetsskador, och dels Adato, ett webbaserat system för att administrera, överblicka och följa upp rehabiliteringsärenden.

Under perioden har kommunen blivit medlem i Alefors, en stiftelse specialiserad på att behandla och ge råd och stöd i alkohol- och drogrelaterade frågor. Medlemskapet innebär bland annat att chefer, HR-specialister och fackliga ombud kan få fri handledning i enskilda ärenden, och att samtliga anställda erbjuds fri telefonrådgivning. Tidigare i vår antogs även styrdokument för det interna arbetet för en alkohol- och drogfri arbetsmiljö.

Arbetet med de arbetsmiljörelaterade aktiviteter som återfinns i verksamhetsplanen kommer att genomföras under hösten. En del i detta handlar om kränkande särbehandling. Under perioden har rutiner för att förebygga samt hantera kränkande särbehandling antagits.

Prognos för måluppfyllelse

För måluppfyllelse ska sjukfrånvaron vid mätning i samband med årsredovisningen vara konstant eller minska. Hösten innebär i normalfallet en viss ökning av sjukfrånvaron, men då en minskning av långtidssjukfrånvaron förväntas under samma period är prognosen att målet kommer att kunna uppnås.

Uppföljning, utvärdering och analys

Förvaltningens totala sjukfrånvaro uppgår till 6,7 procent per den 31 augusti. Vid samma mättillfälle 2016 var sjukfrånvaron 4,1 procent för att vid årsskiftet landa på 6,8 procent. Av förvaltningens totala sjukfrånvaro utgör 70,8 procent långtidssjukfrånvaro. (Sjukfrånvaro längre än 60 dagar). Motsvarande andel långtidssjukfrånvaro för samma period 2016 uppgick till 49,4 procent.. Förvaltningens sjukfrånvaro består i huvudsak av ett fåtal individers långtidssjukfrånvaro, vilka ger stor påverkan på den totala sjukfrånvaron eftersom förvaltningen har så få medarbetare. De chefer vars medarbetare är frånvarande på grund av sjukdom för en kontinuerlig dialog med medarbetaren. Relevanta rehabiliterings- och anpassningsåtgärder har satts in där sådana är aktuella för att underlätta återgång i arbete.

2.4 Sammanställning prognos för måluppfyllelse

Tabell 1. Sammanställning av måluppfyllelse

Mål		Prognosen är att målet kommer att:		
		uppnås	delvis uppnås	inte uppnås
1	Kommunen ska senast 2018 vara bland de 50 kommuner som rankas högst i Svenskt näringslivs ranking av lokalt företagsklimat. I ranking 2017 ska kommunens placering i Svenskt näringsliv vara plats 100 eller bättre.	<i>Ej möjligt att förutsäga resultatet</i>		
2	Resande med kollektivtrafiken ska öka	<i>Mätmetod saknas</i>		
3	Vid upphandlingar ska kollektivavtal och meddelarskydd krävas	X		
4	Kommunen ska fastställa och börja arbeta med strategiska miljömål	X		

5	Utveckla samarbetet med idrotts- och fritidsföreningar, byalag, pensionärsorganisationer och andra utvecklingsgrupper	X		
6	Det ekonomiska resultatet ska över tid motsvara 4 procent av kommunens intäkter för skatter och generella statsbidrag	X		
7	Över tid ska minst 40 procent av kommunens investeringar finansieras med egna medel	X		
8	Sjukfrånvaron ska minska	X		
Summa		6	0	0

Prognoserna är att sex av målen kommer att nås. För mål nr 1 så är det meningslöst att sätta prognos då resultatet i enkäten är mycket svårt att förutsäga och för mål nr 2 så saknas en vettig mätmetod.

2.5 Nyckeltal

Tabell 2.

Nyckeltal	2014	2015	2016	2017	Grön	Gul	Röd
				0,9 %*	>1%	0,7-1%	>0,7%
Befolkningsutveckling	1,1 %	1,7 %	3,0 %				
Arbetslöshet 16-64 år	2,9 %	2,2 %	1,7 %	2,3 %	<3%	3-4%	>4%
Arbetslöshet 18-24 år	4,9 %	2,8 %	2,7 %	3,2 %	<4%	4-5%	>5%
Nöjd-Region-Index	64 ¹		57		>60	57-60	<57
Nöjd-Medborgar-Index	57 ¹		46		>53	50-53	<50
Nöjd-Inflytande-Index	42 ¹		38		>40	37-40	<37
Hållbart medarbetar-engagemang (HME)		73	77	81	>78	71-77	<70
Trygg och säker kommun (ranking)	10	9	10	Dec -17	<25	25-100	>100
Antal anmälda fall av skadegörelse per 1 000 invånare	5,3 ¹	5,5	5,9	Dec -17	<5	5-10	>10

*Gäller t o m juli.

Befolkningsutveckling

Antal invånare den 31 december 2016	9 102
Antal födda	52
Antal döda	-43
Flyttnetto	+58
Invandringsnetto	+18
Antal invånare den 31 juli 2017	9 187

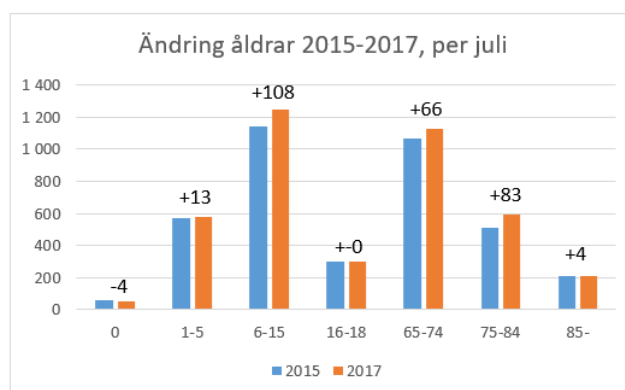
Befolkningen har ökat med 85 personer för perioden januari-juli 2017 till 9 187 invånare. Ökningen beror främst på större in- än utflyttning. Ökningen är klart lägre än

förra året då befolkningen ökade med 219 personer under januari-juli. Samtidigt var 2016 extremt, tidigare år har inte alls haft en sådan ökning. Under 2015 var ökningen t ex 80 personer mellan januari-juli. Och för alla år under 10-talet, exklusive 2016, har ökningen i genomsnitt varit knappt 60 personer per år. Det är rimligt att tro att invånartalet fortsätter öka de sista fem månaderna, kanske med samma takt som hittills i år. Det skulle betyda en ökning med ca 130 personer eller 1,4 % för helåret. Men dessa prognoser är svåra att göra.

¹ Gäller 2013.

Jämfört med juli månad 2015 med juli månad 2017 har befolkningen ökat med 455 personer.

Förskoleåldrarna har ökat med 13 barn och grundskoleåldrarna med 108 barn. Gymnasieåldrarna är lika många. De allra äldsta, över 85 år, är nästan lika många medan gruppen 75-84 år kommer starkt.

Gruppen 19-64 år, som saknas i diagrammet, har ökat med 185 personer. Ser man ett år bakåt i tiden, till juli 2016, så är ökningen inte lika dramatisk utan då har befolkningen ökat med totalt 169 personer. Skolåldrarna ökade då med 31 barn och de allra äldsta, över 85, minskade med två personer.

Arbetslöshet 16-64 år

Arbetslöshet kan mätas på flera sätt. Den officiella statistiken tas fram av SCB men är inte tillgänglig på kommunnivå, där får man använda sig av arbetsförmedlingens statistik. Dessa två mått kan inte jämföras fullt ut. I tabellen ovan används statistik över antalet öppet arbetslösa dividerat med antalet som finns i den registerbaserade arbetskraften. Siffrorna gäller december varje år bortsett från årets siffra som gäller från juli. 2,3 % var då öppet arbetslösa, motsvarande andel för riket var 4,0 % och för länet 3,6 %. I antal var det 98 personer som var öppet arbetslösa. Dessutom tillkommer personer som finns i olika program med aktivitetsstöd, dessa var 58 st. i juli, totalt 156 st. arbetslösa alltså. Räknas dessa också in i procentsiffran så var det 3,6 % som totalt var arbetslösa. Motsvarande siffra för riket var 7,3 % och länet 6,4 %. Av dessa 156 var det 52 som varit utan arbete i mer än ett år.

Antalet arbetslösa i kommunen minskade under 2016 men har under 2017 ökat. I antal är det ganska små förändringar (ökning med 25 st. hittills) men trenden är motsatt från länet och riket där arbetslösheten minskat.

Arbetslöshet 18-24 år

Samma definition används här som ovan. Här handlar det ju om ännu färre individer än ovan varför nyckeltalet kan variera en hel del mellan åren. I juli var det 3,2 % öppet arbetslösa, lägger man till de som var i olika program med aktivitetsstöd så var andelen 5,4 %. Jämför man med riket var motsvarande siffra 10 % och i länet 8,2 %. I antal var det 22 st. som var öppet arbetslösa eller i program, av dessa hade 6 varit utan arbete i mer än ett år.

Nöjd-Region-Index

Indexet visar på medborgarnas upplevelse av kommunen som att plats att bo och verka i. Det mäts i SCB:s medborgarundersökning, som kommunen deltagit i 2007, 2013 och 2016. NRI för Bollebygds kommun var 57 vid den senaste undersökningen. Undersökningen kommer inte att genomföras under 2017.

Nöjd-Medborgar-Index

Indexet visar på medborgarnas upplevelse av kommunens verksamheter. Det mäts i SCB:s medborgarundersökning, som kommunen deltagit i 2007, 2013 och 2016. NMI för Bollebygds kommun var 46 vid den senaste undersökningen. Undersökningen kommer inte att genomföras under 2017.

Nöjd-Inflytande-Index

Indexet visar på medborgarnas upplevelse av deras möjligheter till inflytande. Det mäts i SCB:s medborgarundersökning, som kommunen deltagit i 2007, 2013 och 2016. NII för Bollebygds kommun var 38 vid den senaste undersökningen. Undersökningen kommer inte att genomföras under 2017.

Hållbart medarbetarengagemang (HME)

HME mäter såväl nivån på medarbetarnas engagemang som chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. HME har de senaste åren kontinuerligt ökat och 2017 uppnås målet.

Trygg och säker kommun (ranking)

I SKL:s Öppna jämförelser – Trygghet och säkerhet sammanställs årligen nationell statistik kring brott, bränder, olyckor etc. Det sammanställs till fyra indikatorer som

vägs samman för ranking av kommunerna. Bollebygds kommun rankades 2016 till plats 10. Kommunen bör utifrån sina förutsättningar kunna vara bland de 25 högst rankade kommunerna. Siffror för innevarande år är kommunen tillhanda i december 2017.

Antal anmälda fall av skadegörelse per 1 000 invånare

I SKL:s Öppna jämförelser – Anmälda fall av skadegörelse per 1 000 invånare ingår skadegörelse/grov skadegörelse/åverkan på motorfordon (ej brand), genom brand (även motorfordon), klotter, mot stat, kommun, landsting (ej klotter), annan skadegörelse samt mordbrand/grov mordbrand. År 2016 var det 5,9 anmälda fall av skadegörelse per 1 000 invånare i Bollebygd. Siffror för innevarande år är kommunen tillhanda i december 2017.

2.6 Utredningsuppdrag - kontaktcenter

Inga utredningsuppdrag finns beslutade av kommunfullmäktige som gäller kommunstyrelsens verksamheter.

Kommunstyrelsen har däremot givit förvaltningen i uppdrag att under år 2017 utreda förutsättningarna för ett införande av ett s.k. kontaktcenter

Kontaktcenter är något som allt fler kommuner etablerat de senaste åren. Det övergripande syftet med ett sådant är att underlätta kontakterna med kommunen och öka tillgängligheten genom att erbjuda en väg in till kommunen med hög tillgänglighet. I ett kontaktcenter arbetar generalister med att hantera inkommande samtal, besök, e-poster m.m. med ambitionen att kunna ge ett professionellt bemötande och snabbare svar på enklare frågor samt erbjuda viss handläggning. Medarbetarna i ett kontaktcenter arbetar även med intern service till organisationen.

Ett kontaktcenter kan med fördel bedrivas som ett fysiskt sådant om lokalmöjligheterna till detta finns. Med hänsyn till att den mesta korrespondensen sker på distans är dock den mest grundläggande förutsättningen för ett bra arbete

att det finns ett handläggningssystem som är integrerat med kommunens växelsystem och ärendehanteringssystem och kopplat till e-tjänster.

Kommunstyrelseförvaltningen har under våren uppdragit åt konsult att genomföra en förstudie av kommunens generella informationshantering, e-tjänstebehov och förutsättningarna för att etablera ett kontaktcenter. Kommunen kommer, med förstudien som grund, nu att gå vidare med ett studiebesök hos lämplig kommun för att få en bild av hur kontaktcentret arbetar rent faktiskt i vardagen.

Kommunstyrelseförvaltningen räknar med att kunna avrapportera utredningsuppdraget i slutet av året och då kunna presentera ett förslag om hur kommunen på ett lämpligt sätt kan gå vidare med etableringen av ett kontaktcenter.

3. Ekonomi

3.1 Budget

Tabell 3.

Verksamhet	Beslut nämnd, dec 2016	April -16	Augusti -16	Förändring aug-apr
Politisk verksamhet	-2 529	-2 564	-2 564	0
Näringsliv o konsument	-486	-536	-536	0
Miljö-hälsa, hållbar utveckling	-522	-485	-485	0
Räddningstjänst och totalförsvaret	-8 000	-8 202	-8 202	0
Skolskjutsar	-8 660	-8 667	-8 667	0
Färdtjänst	-1 913	-1 913	-1 913	0
Kollektivtrafik	-535	-535	-535	0
Gemensamt	-22 346	-22 764	-22 764	0
Facklig	-800	-800	-800	0
Personalförnyelse åtgärder	-1 000	-1 000	-1 000	0
IT	-7 588	-7 574	-7 574	0
Företagshälsovård	-550	-550	-550	0
Totalt	-55 111	-55 590	-55 590	0

Ramen för kommunstyrelsen har höjts med 479 tkr i början av 2017 som kompensation för löneökningar 2016. Ny ram blev 55 590 tkr.

Kommunstyrelsen har ännu inte fått någon kompensation för löneökningar 2017. Alla grupper är inte klara ännu i kommunen och kompensation till nämnderna görs först efter att alla är klara, vilket beräknas vara under oktober-november.

3.2 Nämndens resultat och prognos

Tabell 4. Resultat och prognoser för kommunstyrelsen.

tkr	Januari-augusti 2017			Helår 2017		Bokslut 2016
	Utfall nettokostn jan-aug	Utfall budget jan-aug	Avvikelse nettokostn-budget	Prognos nettokostn-helår	Prognos Avvikelse helår	
Verksamhet						
Politisk verksamhet	-1 461	-1 709	248	-2 464	100	-2 494
Näringsliv o konsument	-262	-358	96	-536	0	-149
Miljö, hälsa, hållbar utveckling	-210	-323	113	-485	0	14
Räddningstjänst, totalförsvär	-5 349	-5 468	119	-8 202	0	-7 841
Skolskjutsar	-3 885	-5 778	1 893	-6 467	2 200	-7 313
Färdtjänst	-530	-1 275	745	-1 213	700	-1 048
Kollektivtrafik	-61	-356	295	-335	200	-21
Gemensamt	-15 822	-15 176	-646	-23 064	-300	-23 117
Facklig	-415	-533	118	-800	0	-846
Personalfrämjande åtgärder	-456	-667	211	-800	200	-729
IT	-4 648	-5 049	401	-7 274	300	-8 690
Företagshälsovård	-282	-367	85	-450	100	-285
Totalt	-33 382	-37 060	3 678	-52 090	3 500	-52 518

Utfallet för kommunstyrelsen är -33,4 miljoner kronor (mnr) för perioden januari-augusti. Jämfört med periodens budget är det ett överskott på 3,7 mnr. Prognosen för helåret är ett överskott på 3,5 mnr. Kostnaderna är normalt högre under de sista fyra månaderna än vad de är under sommaren, därför kommer alltså inte resultatet att fortsätta öka. IT-kostnaderna var högre förra året pga. vissa engångssatsningar och om IT räknas bort ovan för båda åren, så är nettokostnaderna för kommunstyrelsen ca 2,3 % högre 2017 jämfört med 2016. Prognosen på 3,5 mnr är samma som vid uppföljningen per april och februari. Däremot har den ändrats något mellan verksamheterna som beskrivs nedan.

Vissa anställda har fått ny lön för 2017 medan flera ännu inte har det. Kommunstyrelsen och övriga nämnder får budgetkompensation för nya löner 2017 först när lönerrevisionen för alla grupper är klara. Effekten på resultatet per augusti är hittills ganska begränsad: knappt 100 tkr i kostnad som alltså inte är kompenserat ännu. När det gäller prognoserna ovan för kommunstyrelsen 2017 bygger dessa på att full budgetkompensation ges för nya löner 2017.

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet består främst av arvoden för kommunstyrelsen och del av löner för administrativ personal. Överskottet för helåret beror bl.a. på låga övriga kostnader för kommunstyrelsen. Jämfört med föregående år är de totala kostnaderna ungefär desamma. Prognosen är ett överskott med 100 tkr vilket är en förbättring från apriluppföljningen då prognosen var noll.

Näringsliv och konsument

Består främst av personalkostnader för viss administrativ personal. Ett mindre överskott i nuläget men beräknas hamna nära noll för helåret. Den relativt stora kostnadsökningen jämfört med föregående år beror på annan fördelning av personalkostnader. Prognosen är ett nollresultat.

Räddningstjänst (och totalförsvar)

Kommunen köper räddningstjänst från Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund med 7 920 tkr per år. Övriga delar är vissa personalkostnader samt intäkter från MSB.

Skolskjutsar

Kostnaden för skolskjutsar beräknas bli ca 850 tkr lägre än föregående år pga. nytt avtal fr o m höstterminen 2017. Jämfört med budget blir det ett överskott med 2 200 tkr enligt prognosen. Aprilprognosen var ett överskott med 1 900 tkr så det har alltså skett en ytterligare förbättring. Under sommaren saknas kostnader varför överskottet per augusti ser särskilt bra ut.

Färdtjänst

Kostnaden för köpt färdtjänst är ungefär som föregående år. I tabellen ovan ingår även vissa interna personalkostnader för denna verksamhet. Budgeten har tagit viss höjd och det beräknas bli ett överskott här på 700 tkr. Aprilprognosen var ett överskott på 400 tkr.

Kollektivtrafik

Fr o m 2017 kan personer över 65 år åka gratis dygnet runt på Västtrafiks linjer i kommunen. Kostnaden tas på kommunstyrelsen och beräknas landa på knappt 300 tkr. Tillsammans med vissa interna personalkostnader blir nettokostnaden ca 330 tkr 2017. Budgeten ligger högre vilket ger ett överskott på 200 tkr. Det är en förbättring jämfört med aprilprognosen på noll.

Gemensamt

Allt som inte kan sorteras in under någon av de övriga rubrikerna hamnar under gemensamt. En stor del är personalkostnader inom HR- och ekonomiavdelningarna och den administrativa avdelningen. Dessutom kostnader för personal- och ekonomisystem och lokalhyror. Prognosen är ett underskott på -300 tkr. I uppföljningen per april var prognosen däremot ett överskott med 900 tkr. En del av försämringen beror på kostnaden för nedmontering av paviljonger på Bollebygdskolan (344 tkr). Kostnaden togs alltså på kommunstyrelsen och inte på bildnings- och omsorgsnämnden. En annan orsak till försämringen är att en del kostnader i aprilprognosen låg på personalfrämjande åtgärder och företagshälsovård, prognosen för dessa är numera förbättrad. Slår man samman gemensamt med dessa delar så är det en försämrad prognos från ett överskott på 900 tkr till ett överskott på 300 tkr.

De gemensamma posterna kan brytas ner i följande delar:

Tabell 5.

	Utfall jan-aug	Prognos 2017	Budget 2017	Differens progn-budg
Intäkter	406	800	100	700
Kostnader:				
Bidrag	-978	-1 600	-1 025	-575
Personal	-8 689	-12 693	-12 693	0
Lokaler	-1 937	-2 720	-2 420	-300
Övrigt	-3 916	-5 781	-4 411	-1 370
Kapitalkostnad	-711	-1 070	-2 315	1 245
Resultat	-15 826	-23 064	-22 764	-300

Fackligt

Fackliga kostnader beräknas följa budgeten. I nuläget ett mindre överskott men kostnaderna mot slutet av året är något högre. I huvudsak är det motsvarande kostnader som föregående år.

Personalfrämjande åtgärder

Här ingår kostnader för friskvård för personalen, medarbetarstöd via företagshälsovården mm. Budgeten för helåret är 1 000 tkr men prognosen är ett överskott med 200 tkr. Kostnaderna beräknas bli ungefär lika stora som föregående år.

IT

Budgeten för IT-kostnader är ca 7 600 tkr för helåret och prognosen är ett överskott med 300 tkr. Jämfört med föregående år är kostnaderna runt 1 400 tkr lägre. Orsaken är en stor satsning föregående år på nya datorer och en ny IT-struktur där verksamhet som tidigare köptes av Härryda kommun togs hem i egen regi.

Företagshälsovård

Här finns kostnader för diverse rehabinsatser, både förebyggande och olika åtgärder. Prognosen är ett överskott med 100 tkr.

3.3 Investeringar

Tabell 6. Investeringar

Verksamhet	Typ av investering	Utfall jan-aug	Prognos 2017	Budget 2017	Differens progn-budg
IT	Utskriftsplattform	414	414	Ej specificerat utan en total ram	
IT	Allmän IT-utrustning	531	531		
	Tillkommande investeringar		665		
Totalt		935	1 600	1 600	0

De allra flesta investeringar som görs på kommunstyrelsen gäller olika IT-inköp, så även i år. Prognosen är att hela investeringsutrymmet på 1 600 tkr kommer att nyttjas under året.

4. Prestationer

Kommunstyrelsen redovisar inte prestationer.

5. Personal

5.1 Personalstatistik

Tabell 7. Personalstatistik

	Jan - aug 2017			Jan - aug 2016		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal tillsvidareanställda	20	7	27	16	7	23
Antal visstidsanställda	3	1	4	4	1	5
Antal timavlönade (timmar)	138	0	138	1 467	718	2 185
Övertid/fyllnad/mertid (timmar)	82	29	111	36	112	148
Andel tillsvidareanställda m. heltid (%)	90,0	100,0	92,3	100,0	100,0	100,0
Sjukfrånvaro (%)	9,3	0,4	6,7	5,2	2,1	4,1
Sjukfrånvaro ≥ 60 dagar (%)	71,2	0	70,8	59,2	0,0	49,2
Sjukfrånvaro ≤ 29 år (%)	1,9	0	1,0	1,7	0,0	1,0
Sjukfrånvaro 30-49 år (%)	12,8	0,2	9,7	8,7	4,7	7,4
Sjukfrånvaro ≥ 50 år (%)	6,9	0,6	5,0	2,3	0,0	1,6

Antalet tillsvidareanställda har ökat med fyra personer jämfört med samma period 2016. Orsaken till ökningen är att alla tjänster nu är tillsatta. Att tjänsterna nu är

besatta har också resulterat i att antalet timmar utförda av timavlönad personal har minskat. Övertid, fyllnad och mertid har också utifrån samma orsak minskat. Den ökade sjukfrånvaron beror framförallt på längre sjukdom av enstaka individer.

5.2 Kompetensförsörjning

Heltid som norm

I Bollebygds kommun står vi inför samma utmaningar som Sveriges övriga kommuner och landsting, nämligen hur vi ska lösa kompetensförsörjningen till skolan, vården och omsorgen de närmaste åren när många av dagens medarbetare går i pension samtidigt som befolkningen blir äldre och behovet av vård och omsorg ökar. Om fler medarbetare i välfärden skulle arbeta heltid, skulle rekryteringsbehoven kunna minska och leda till attraktivare jobb och ökad jämställdhet. För att klara välfärdens rekryteringsutmaningar är det därför avgörande att ännu fler arbetsgivare arbetar aktivt med heltidsfrågan. Genom nu gällande centrala kollektivavtal med Kommunal har Sveriges kommuner och landsting (SKL) kommit överens om att arbetsgivarna lokalt ska arbeta för att heltid ska bli norm inom alla delar av kommunens verksamheter. Under 2017 arbetar därför en projektgrupp bestående av verksamhetschefer, medarbetare från HR samt representanter från Kommunal med att ta fram en handlingsplan som kommer sträcka sig mellan 2018-2021. Handlingsplanen ska beskriva hur Bollebygds kommun ska arbeta för att anställningar på heltid alltid ska vara det normala samt att hur vi ska arbeta för att fler av de som idag arbetar deltid ska arbeta heltid.

Ledarutveckling

Chefsdialog

Den 2 februari deltog samtliga chefer i kommunen i chefsdialog rörande lönebildningsprocessen. Fokus var både att förmedla till samtliga chefer Bollebygds kommuns gemensamma utgångspunkter för lönebildning samt att ge aktuell information kring årets löneöversynsprocess.

Arbetsmiljöutbildning

Under våren 2017 har en av förvaltningens chefer genomgått en grundläggande arbetsmiljöutbildning. Utbildningen innefattar bland annat metoder för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete, tydliggörande av ansvar och roller i arbetsmiljöarbetet samt vikten av dialog och samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare. Cheferna har i möjligaste mån gått den tre dagar långa utbildningen tillsammans med skyddsombuden på sina respektive enheter. De chefer och skyddsombud som inte haft möjlighet att genomföra utbildningen under våren kommer ges tillfälle att gå under hösten 2017.

Uppföljning av ledarutvecklingsinsats

En uppföljning av 2016 års ledarutvecklingsinsats på Nääs kommer göras i september.

Medarbetarutveckling

Under första halvåret 2017 har kommunchefen kallat samtliga medarbetare på förvaltningen till ett frukostmöte och ekonomiavdelningen har arrangerat en gemensam planeringseftermiddag. Syftet med träffarna har varit att öka sammanhållningen och samarbetet mellan de olika avdelningarna i förvaltningen, skapa samsyn kring förvaltningens gemensamma uppdrag gentemot övriga förvaltningar samt att ge aktuell information kring vilka utmaningar som kommunen som helhet står inför. I övrigt har förvaltningens medarbetare har erbjudits kompetenshöjande insatser utifrån individuellt prövade behov.

Rekrytering

Förvaltningen har inte haft behov av att rekrytera nya medarbetare under första halvåret 2017.

I rollen som stöd i rekrytering till övriga förvaltningar har dock representanter från HR avdelningen deltagit på STARK-dagen samt Professionsdagen för lärare och förskollärare som är arbetsmarknadsdagar för studenter på Högskolan i Borås. Syftet med deltagandet är att knyta kontakter med potentiella framtida medarbetare samt marknadsföra Bollebygd kommun som en attraktiv arbetsgivare. Ytterligare ett sätt att synas som arbetsgivare har varit ett försök med att annonsera tjänster i sociala medier. Under första halvåret av 2017 avslutades ett försök med annonsering på detta sätt. Försöket har fallit väl ut då kommunen fått relevanta sökande till flertalet av de tjänster som annonserats där.

5.3 Mångfald och jämställdhet

Från och med januari 2017 gäller en ny diskrimineringslag som tydliggör att arbetsgivaren ska arbeta med aktiva åtgärder som omfattar samtliga sju diskrimineringsgrunder. En annan nyhet är att arbetsgivaren ska genomföra lönekartläggning med jämställdhetsanalys årligen.

Mångfald

För att svara upp mot lagen utarbetas under 2017 en årsplan för jämställdhets- och mångfaldsarbetet för kommunen som arbetsgivare. Lagen kräver att jämställdhets- och mångfaldsarbetet ska bedrivas aktivt, systematiskt och främjande. Målet är att inför 2018 ha skapat förutsättningar för kommunens verksamheter att bedriva detta arbete som en naturlig del med övrig verksamhetsutveckling och uppföljning.

Jämställdhet

Lagen föreskriver genomförande av lönekartläggning samt jämställdhetsanalys av mäns och kvinnors löner i lika och i likvärdiga arbeten för att upptäcka, åtgärda, och förhindra osakliga löneskillnader kopplade till kön.

Analys av likvärdiga arbeten förutsätter en systematisk arbetsvärdering. Arbetet med arbetsvärdering påbörjades under våren 2017 genom att arbetsvärderingverktyget BAS köptes in. Under andra kvartalet 2017 har verksamheterna arbetat med att beskriva innehållet i samtliga befattningar. Under kvartal tre 2017 samverkas befattningsbeskrivningarna med de fackliga organisationerna för att sedan arbetsvärderas. Efter genomförd arbetsvärdering och avslutad löneöversyn 2017 kommer en jämställdhetsanalys av kvinnors och mäns löner att genomföras.

Resultatet av lönekartläggningen kommer att vara en del i arbetet med framtagande av lönestrategier samt en önskad lönestruktur i Bollebygds kommun.

Heltid som norm

I Huvudöverenskommelsen från 2016 mellan Kommunal och SKL regleras att samtliga kommuner ska ta fram en handlingsplan för att senast 31 maj 2021 ha infört heltid som norm. Överenskommelsen innebär i praktiken att redan anställda ska erbjudas arbeta heltid, att nya medarbetare ska anställas på heltid samt att fler medarbetare med heltidsanställningar också ska arbeta heltid. Arbetet har påbörjats under 2017 och fortgår enligt de nationella direktiv som åtföljer överenskommelsen. Handlingsplanen ska enligt överenskommelsen vara färdig 2017-12-31 och kunna utgöra grunden till ett politiskt beslut i frågan.

5.4 Arbetsmiljö och hälsa

Flertalet arbetsmiljö- och hälsoinsatser har genomförts under perioden. Se mål 8 för mer information om förvaltningens arbete med dessa frågor.

6. Årets verksamhet i övrigt

Arkiv

Kommunstyrelsen är arkivansvarig myndighet i Bollebygds kommun. Arkivarbetet har under flera år varit eftersatt i kommunen vilket skapat ett stort behov av att strukturera upp detsamma. Förvaltningen startade under slutet av 2016 ett arbete med att gallra, ordna och förteckna i centralarkivet i första hand, men också de tillhörande närarkiven i andra hand.

Under 2017 har arbetet fortsatt och större delen av centralarkivet är nu ordnat och förtecknat. Arbetet med närarkiven pågår under hösten och därtill även arbetet med att revidera och i förekommande fall upprätta nya dokumenthanteringsplaner.

Kommunikation och marknadsföring

Kommunens nya webbplats driftsattes i slutet av april 2016. Under 2017 webbplatsen fortsatt utvecklats och förbättrats med syfte att öka kommunens kommunikation och marknadsföring. Utöver detta har webbplatsen under året lagts

ut som en externt driftad cloud-lösning för att säkerställa global åtkomst, hög teknisk tillgänglighet och effektiv systemförvaltning.

En ny kommunikationspolicy har tagits fram under 2017.

Uppstart för ett projekt att ta fram en ny grafisk profil initierades under slutet av 2016. Arbetet fortskrider och beslut om ny grafisk profil kommer förhoppningsvis att kunna fattas under 2017. Projektet syftar till att göra kommunen tydlig som avsändare och att ge ett enhetligt intryck i kommunens kommunikation. En tydlig grafisk profil stärker också kommunens varumärke.

Under hösten 2017 lanseras kommunens playkanal som innebär att kommunen framgent, med film och ljud, kan informera om intressanta saker som händer i kommunen.

Under hösten 2017 påbörjas arbetet med att uppdatera kommunens intranät Insidan. Intranätet kommer att moderniseras och anpassas för att skapa mer lättillgänglig internkommunikation i kommunen.

Informationssäkerhet

Kommunens Informationssäkerhetssamordnare (en funktion inom kommunstyrelseförvaltningen) har sedan början av året jobbat med förberedelser för en ny omgång informationssäkerhetsanalyser av kommunens viktigaste verksamhetssystem. Arbetet är högaktuellt med anledning av att en ny dataskyddslag och Europeisk dataskyddsförordning träder i kraft den 25 maj 2018. Under kvartal 3 och 4 kommer analyser att verkställas tillsammans med representanter från verksamheterna.

Därefter inträder en analysfas som ska utmynna i åtgärdsplanering för respektive tillämpning med en huvudambition att åtgärder är vidtagna innan ny lag och förordning blir gällande. Utöver informationssäkerhetsanalyserna kommer förslag till en ny Informationssäkerhetspolicy tas fram, vilket inkluderar förslag till ny organisation för det långsiktiga arbetet med informationssäkerhet i kommunen. Kommunen har möjlighet att nyttja ett externt bidrag om 90 000 för insatser på

området och planen är att delar av bidraget kommer riktas för särskilda utbildningsinsatser av nyckelpersoner i arbetet men också för informationsmaterial för vidare intern spridning.

IT-kontoret

IT-verksamheten påverkas i hög grad av kommunens snabba tillväxt. Ny personal, nya personalkategorier, nya arbetslokaler, behov av fler datorer/arbetsplatser samt en stor utökning av IT-tillämpningen i den pedagogiska miljön ställer krav på utbyggnad och hantering av volymförändringar. Samtidigt sker mycket verksamhetsutveckling i samtliga förvaltningar som inte sällan har beröring på IT-området. Sammantaget är situationen praktiskt och tekniskt hanterbar tack vare föregående års insatser för den gemensamma IT-miljön. Det finns förutsättningar att fortsatt växa men de ökade volymerna är också kostnadsdrivande.

Nya lokaler m.m. behöver en finansieringsmodell för IT-omkostnader som säkerställer omställningskostnader, engångskostnader samt kostnader för t.ex. löpande drift, support samt licenser, såväl för investeringar som för drift. Med den kunskap som finns om kända planerade förändringar fram till årets slut bör budgetram för central och gemensam IT kunna hållas inom anslagen ram under förutsättning att inga extraordinära incidenter inträffar

Upphandling

Under 2017 infördes nya upphandlingslagar i Sverige. Med anledning av tidigare utredningsuppdrag samt de nya lagarna kommer kommunens styrdokument för upphandling att ses över och revideras för att anpassas till förändringarna under året.

Under 2017 har fortsatt inköpsutbildningar för steg 1 och steg 2 hållits. I mars hölls även en informationskväll om upphandlingar för framförallt företagare, men även för allmänheten i stort. Ett femtontal medverkade på informationskvällen.

Under året har arbetet fortsatt med att identifiera områden där ramavtal lämpar sig. Totalt har ramavtal tecknats på fem nya områden.

Trygghet, säkerhet och krisberedskap

Överenskommelse om samverkan med Polisen gäller tills vidare och medborgarlöftet med Polisen har förlängts till och med 2017-12-31.

Handlingsplan för hot och våld mot politiker har fastställts och rutiner och rollkort för krisledningsstaben har uppdaterats

Vid bussolyckan i Sveg som drabbade Marks kommun var personal från krisledningsstaben, kriskommunikatör, kommunchef, stabschef och delar av krisstödet i Marks kommun och bistod i krisledningsarbetet.

För att få en bättre förmåga att hantera samhällsstörningar och extraordinära händelser utbildas och övas personalen som har en roll i krisorganisationen regelbundet. Under 2017 har krisledningsnämnden, krisledningsstaben och kriskommunikatörerna övat. Kommunens krisledning har deltagit på två av länsstyrelsens samverkansövningar. Kriskommunikationsgruppen har utbildats i att använda Rakel. Därtill har utbildning för POSOM stödpersoner genomförts.

Brandskydd för alla, 6 kurser har genomförts och 47 personer har utbildats

Ungas inflytande i kommunala besluts- och planeringsprocesser

Ungdomsrådet i Bollebygd har hittills haft sex styrelsemöten år 2017. Vid två tillfällen har rådet agerat remissinstans, då samhällsbyggnadsförvaltningen velat ha ungas perspektiv på planritningarna för Prästgården och Sockelvägen. Vidare har rådet, via en av ledamöterna, skickat in ett medborgarförslag till kommunen. Förslaget gäller en gång- och cykelväg från Gulf till Ballasjön. Svar inväntas.

Hösten 2016 lämnade ungdomsrådet in en skrivelse till kommunen med förslag om att avsätta medel till en multisportarena. I mars i år fattade kommunfullmäktige beslut om att komplettera investeringsbudgeten 2017 med 500 tkr för att tillgodose ungdomsrådets önskemål.

För tolfte året i rad genomfördes 100 000 kronors-processen. Gårdsrådet, ungdomsrådet och samtliga skolor i Bollebygd deltog.

Europa Direkt Sjuhärad-kontoret

Kontoret fungerar som Europeiska kommissionens förlängda arm ut i samhället för att belysa EU arbetet på lokal nivå samt rapporterar tillbaka till kommissionen.

I februari åkte kontoret, tillsammans med Maria Sjöström Gisslen, runt till alla fyra skolorna i Bollebygd för att belysa vikten av språk inför 7:ans språkval.

Under våren hade kontoret en informationsdag om Europeiska investeringsbanken. Inbjudna talare var Johan Wullt från Europeiska kommissionens representation i Sverige, Alexander Schenk från Europeiska investeringsbanken och Anna Bergengren och Alen Saric från Almi.

Den 5 maj genomförde kontoret ett större event om mobilitet och sysselsättning för unga där inbjudna talare berättade om sina erfarenheter från studier, arbete, praktik och volontärarbete i annat land. Inbjudna var även de myndigheter som står bakom dessa möjligheter samt europaparlamentarikern Olle Ludvigsson.

Kommunen kommer den 8 september att ansöka om en ny programperiod om tre år för Europa Direkt kontoret. Besked väntas innan årsskiftet.

BoHäM-samarbetet

Samarbetet mellan Bollebygd, Härryda och Mark har under första halvåret 2017 framförallt inriktat sig på området kollektivtrafik, framtida bostadsbyggande samt infrastruktur. Kommunernas fullmäktige församlingar samlades den 7:e september i Marks kommun där ovanstående områden var uppe på agendan.

Göteborgsregionens kommunalförbund (GR)

Kommunalråden samt kommunchef har initierat ett samarbete med GR:s presidie. Ett möte har skett och ett arbete pågår med syfte att stärka samarbetet mellan GR och Bollebygds kommun.

7. Internkontroll

7.1 Nämndens internkontrollplan

Följande internkontrollplan beslutades av nämnden att gälla för 2017:

Tabell 8.

Process rutin/system	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Uppföljning	Metod	Rapportering till
Driftstopp IT	Bl.a: Tillse att rutiner kring back-uper är tillfredsställande. Se över tillgång till analog information för kritiska moment.	Administrativ chef	2017-12-31	Statistik över ev driftstopp, samt redogörelse för nuläget.	KS i årsrapport
IT-support	Tillgång till support.	Administrativ chef	2017-12-31	Statistik över antal ärenden och handläggning en av dessa.	KS i årsrapport
Lönehantering, arvodeshantering	Stickprov kring utbetalningar av löner och arvoden och gjorda avdrag pga. frånvaro mm.	Personalchef	2017-12-31	Stickprov	KS i årsrapport
Försäkrings-skydd	Kontroll av att skyddet är komplett för samtliga lokaler och övriga objekt.	Ekonomi- chef	2017-12-31	Komplett genomgång	KS i årsrapport
Attestreglementet	Kontroll av att beslut finns m.a.p. aktuella attestanter i ek.systemet.	Kommun- controller	2017-08-31 och 2017-12-31	Komplett genomgång vid ca tre tillfällen	KS i delårs- och årsrapport
Hot eller våld i reception/växel	Genomgång av ev. tillbud. Kartläggning kring vilka situationer som kan ge ökad risk.	Administrativ chef	2017-12-31	Genomgång	KS i årsrapport
Sårbarhet personal	Inventering görs för kritiska områden på KS alla avd.	Pers.chef Adm. chef Ek.chef	2017-12-31	Genomgång	KS i årsrapport
Informationshantering	Genomgång görs kring vilka plattformar som är aktuella och om åtgärder krävs,	IT-strateg	2017-12-31	Genomgång	KS i årsrapport
Systemsäkerhet	Kontroll av lösenordshanteringen, för alla verksamhetssystem	Kommun- controller och resp. system- förvaltare	2017-12-31	Genomgång	KS i årsrapport

Samtliga områden ovan redovisas i årsrapporten bortsett från attestreglementet där kontroller har skett löpande under året. Inga avvikelser har hittats.

7.2 Övriga delar i internkontrollen

Kommunens revisorer har inte gjort någon granskning av kommunstyrelsens verksamhet hittills under året.

De stickprovskontroller som ekonomiavdelningen själva gör av kommunstyrelsens verksamhet redovisas i årsrapporten.